

Bemærkninger til foranstående forslag til folketingsbeslutning.

Efter indbydelse af Polens regering blev der den 4.-13. september 1973 afholdt en diplomatisk konference i Gdansk med henblik på indgåelse af en konvention om fiskeri og bevaring af de levende rigdomskilder i Østersøen. På konferencens sidste dag blev konventionen undertegnet af de deltagende syv Østersølandes fiskeriministre eller disses stedfortrædere.

Bortset fra Østersøen (herunder Øresund og bælteerne) er Nordatlanten omfattet af konventionerne om fiskeriet i henholdsvis det nordvestlige og det nordøstlige Atlanterhav. Ligesom disse danner grundlag for internationalt aftalte reguleringer af fiskeriet, skal i medfør af Østersø-fiskerikonventionen reguleringer nu kunne finde sted også for Østersøens vedkommende. Her har hidtil kun fangsten af laks været reguleret ved overenskomst af 20. februar 1962 mellem Danmark, Sverige og Forbundsrepublikken Tyskland (senere tiltrådt af Polen).

Den samlede årlige fangst af fisk i Østersøen anslås til ca. 700.000 tons (hovedsagelig torsk, sild, hvilling, skrubber, rødspætter og laks). Indtil for nylig har man næppe kunnet tale om egentlig overfiskning af Østersøens fiskebestande, men det eksisterende fiskeri kan ventes intensiveret, bl. a. som følge af teknikkens udvikling, og de dalende fangstmuligheder i andre havområder har fremkaldt en tendens til at fiskeri i disse områder, f. eks. i Nordøen, flytter til Østersøen. Det er på denne baggrund at de syv Østersølande nu ved konventionen har villet etablere et samarbejde om at „bevare og forøge de levende rigdomskilder“ og „opnå det optimale udbytte“ af disse (art. 1).

Konventionen behandler ikke de særlige problemer for fiskeriet, der opstår som følge af Østersøens forurening, men Østersølandene vil på en diplomatisk konference i Helsingfors i marts 1974 drøfte en særskilt konvention om samarbejde om bekæmpelse om forurening af Østersøen.

Konventionen har mange væsentlige bestemmelser tilfælles med de to konventioner om fiskeriet i Nordatlanten, men den går i visse henseender videre. Således omfatter den ikke blot fisk, men levende rigdomskilder overhovedet, hvilket betyder, at f. eks. skaldyr, sæler og hvaler vil kunne omfattes af reguleringerne. Endvidere omfatter den i modsætning til konventionen om fiskeriet i det

nordvestlige Atlanterhav (men ligesom konventionen om fiskeriet i det nordøstlige Atlanterhav) ikke blot det åbne hav, men også staternes sø- og fiskeriterritorier. Endelig skal den Østersø-fiskerikommission, der skal nedsættes, ikke blot kunne anbefale medlemsstaterne de fra de andre konventioner kendte foranstaltninger, såsom regulering af redskaber og fangstmetoder, fastsættelse af mindstemål, fredningsperioder og lukkede områder; den skal også kunne anbefale opdræt og transplantation, fastsættelse og fordeling af totale fangstkvoter (man er først for nylig enedes herom for Nordvestatlantens vedkommende, og en tilsvarende vedtagelse for Nordøstatlanten har endnu ikke fået alle landes tilslutning), og kommissionen skal generelt kunne anbefale „enhver anden foranstaltning, der vedrører bevaringen og den rationelle udnyttelse af havets levende rigdomskilder“.

I det følgende gennemgås kort de enkelte bestemmelser.

Art. 2 definerer konventionens geografiske område således, at det støder op til den sydøstlige grænse for konventionen af 24. januar 1959 om fiskeriet i det nordøstlige Atlanterhav. Der var på konferencen tilslutning til, at de dele af Øresund, bælteerne og Kattegat, som ikke henhører til den egentlige Østersø, skulle betragtes som et „særligt område“, og at kommissionen ved udfærdigelsen af sine rekommandationer skulle tage i betragtning, at området set fra et biologisk synspunkt danner et overgangsområde mellem den egentlige Østersø og Nordsøen.

Art. 3 fastslår, at konventionen ikke berører nogen kontraherende stats rettigheder, krav eller synspunkter med hensyn til grænserne for søterritoriet og jurisdiktionen over fiskeriet.

Art. 4 er en definitionsbestemmelse.

Ved art. 5 oprettes en international Østersø-fiskerikommission, der ifølge art. 6 skal have hovedkontor i Warszawa, og hvis udgifter ifølge art. 7, skal deles lige mellem deltagerstaterne. Der bliver her tale om driftsudgifter til et mindre sekretariat samt betaling for bistand ydet af internationale tekniske og videnskabelige organisationer. På grundlag af erfaringerne fra Danmarks deltagelse i andre internationale fiskerikommissioner kan det anslås, at Danmarks bidrag næppe vil overstige ca. 30.000 kr. årligt.